

Sosiaali- ja
terveysministeriö

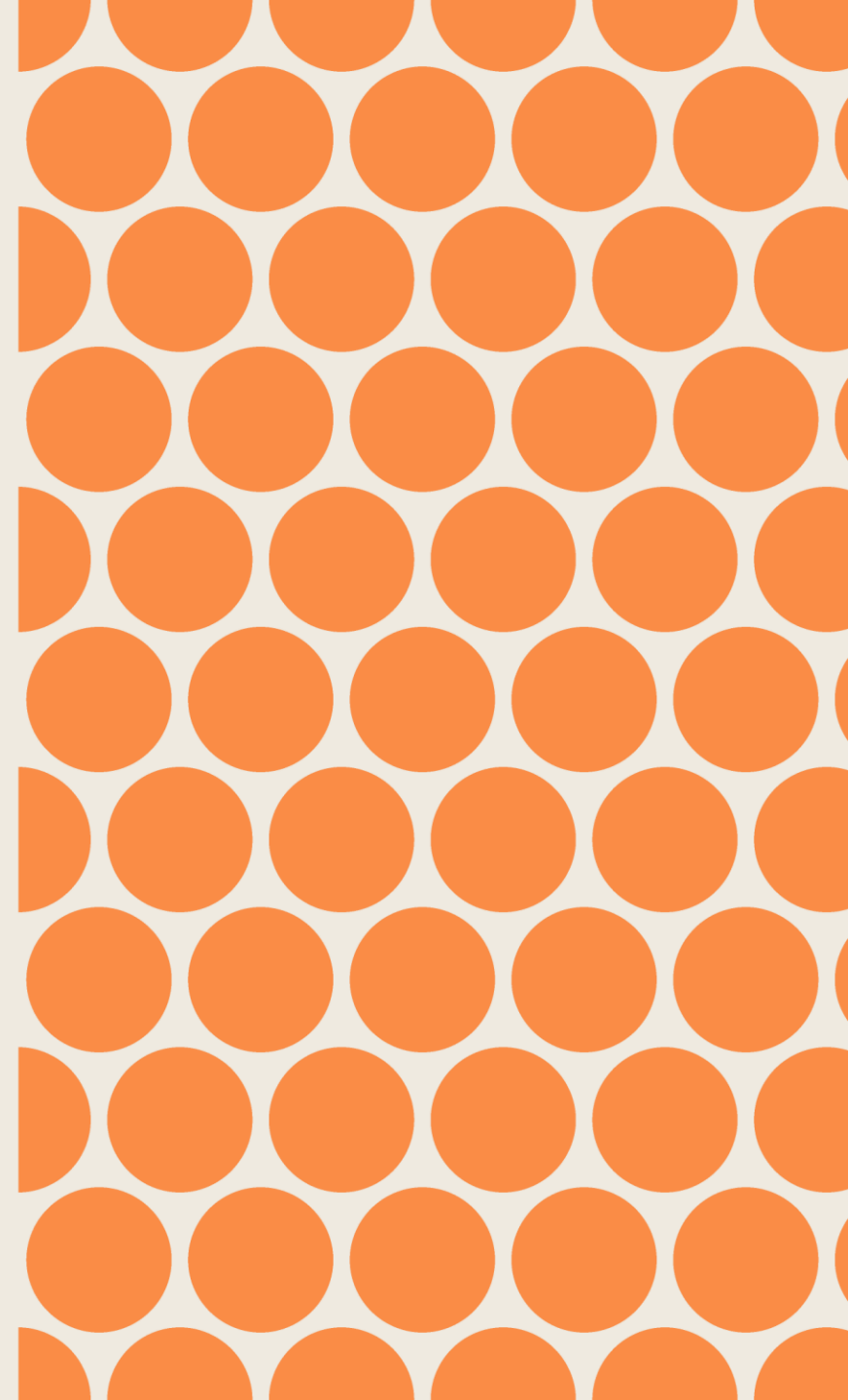
Lähetekeskustelu: palveluvalikoiman periaatteet

Vaikuttavien palvelujen ja menetelmien
kansallisen valinnan periaatteista säättäminen

Kirsi Ruuhonen, Kaisa-Maria Kimmel, Virva Juurikkala,
Sirkku Pikkujämsä

**Kansallinen
palvelureformi**

Palveluiden vaikuttavuuden ja yhdenvertaisuuden lisääminen

- Osa hallitusohjelman mukaisen **kansallisen palvelureformin** mukaista lainvalmistelua
- Palvelujen laadun, vaikuttavuuden ja yhdenvertaisuuden parantaminen lähtökohtina valmistelulle
  - Myös ennaltaehkäisyn vahvistuminen, palvelujen integraatio, saatavuus ja jatkuvuus sekä palvelujärjestelmän selkeyttäminen
- **Vaikuttavien menetelmien ja parhaiden käytäntöjen käyttö palvelujärjestelmässä**
  - Panostaminen sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisen arviointiosaamisen ja päätöksenteon vahvistamiseen, laatu- ja vaikuttavuustietotuotantoon, suositusten kehittämiseen sekä vakiinnuttamiseen palvelujärjestelmään
  - Laatu-, vaikuttavuus- ja kustannusvaikuttavuustiedon tuotannon, analysoinnin ja hyödyntämisen tehostaminen
  - Vaikuttavuusperustaisen valtion ohjauksen vahvistaminen

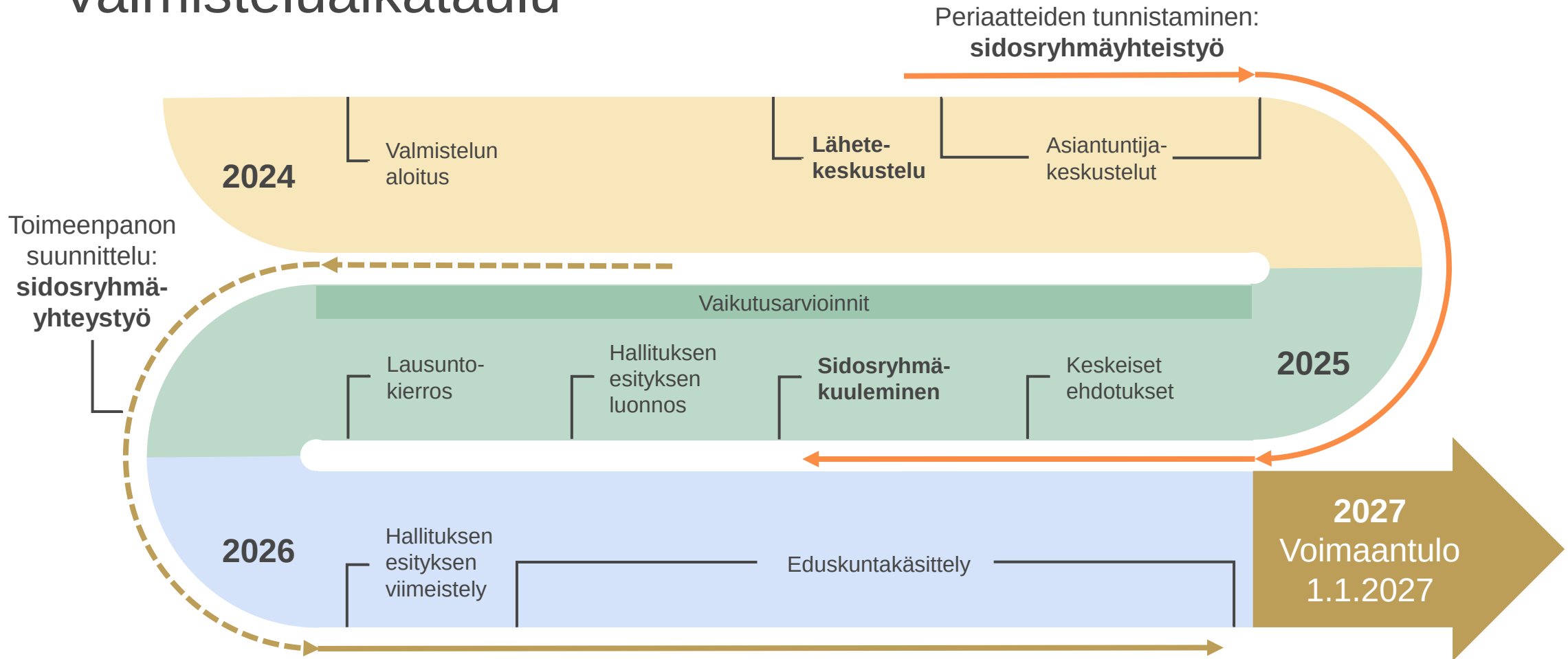
Vaikuttavien palvelujen ja menetelmien kansallisen valinnan periaatteista säätäminen

- Hallitusohjelma: **Säädetään periaatteista**, joiden mukaan palveluiden ja menetelmien kuulumisen palveluvalikoimaan ja niiden poisrajaaminen toteutetaan julkisessa sosiaali- ja terveydenhuollossa.
  - Hallitusohjelman mukaiset vaikuttavuuskokonaisuuden kustannusvaikutukset -58 milj. (2027) / -108 milj. (2028)
- Hallitusohjelma: **Selvitetään** mahdollisuus säätää **kansallisesta toimijasta**, joka voi sitovasti linjata menetelmän kuulumisesta julkiseen palveluvalikoimaan.
- Aiempaa valmisteluaineistoa mm.
  - Selvityshenkilöt: Toimiva sosiaalihuolto vaatii porrastusta ja vahvaa kansallista sisältöohjausta - Sosiaali- ja terveysministeriö (stm.fi)
  - Terveydenhuollon palveluvalikoiman priorisointi (TERPPA) | Tieto käyttöön (tietokayttoon.fi)
  - Saarni S. Terveydenhuollon sisältöohjauksen kehittäminen hyvinvointialuerakenteessa. STM Raportteja ja muistioita 2023:19
  - Kaila M. & Lohiniva-Kerkelä, M. Kansallinen terveydenhuollon palveluvalikoima. Määrittämisen periaatteet, rakenne ja kehittämismahdollisuudet. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2020:31
  - **Sosiaali- ja terveydenhuollon priorisointifoorumi 2022**

Valmisteluaikataulu

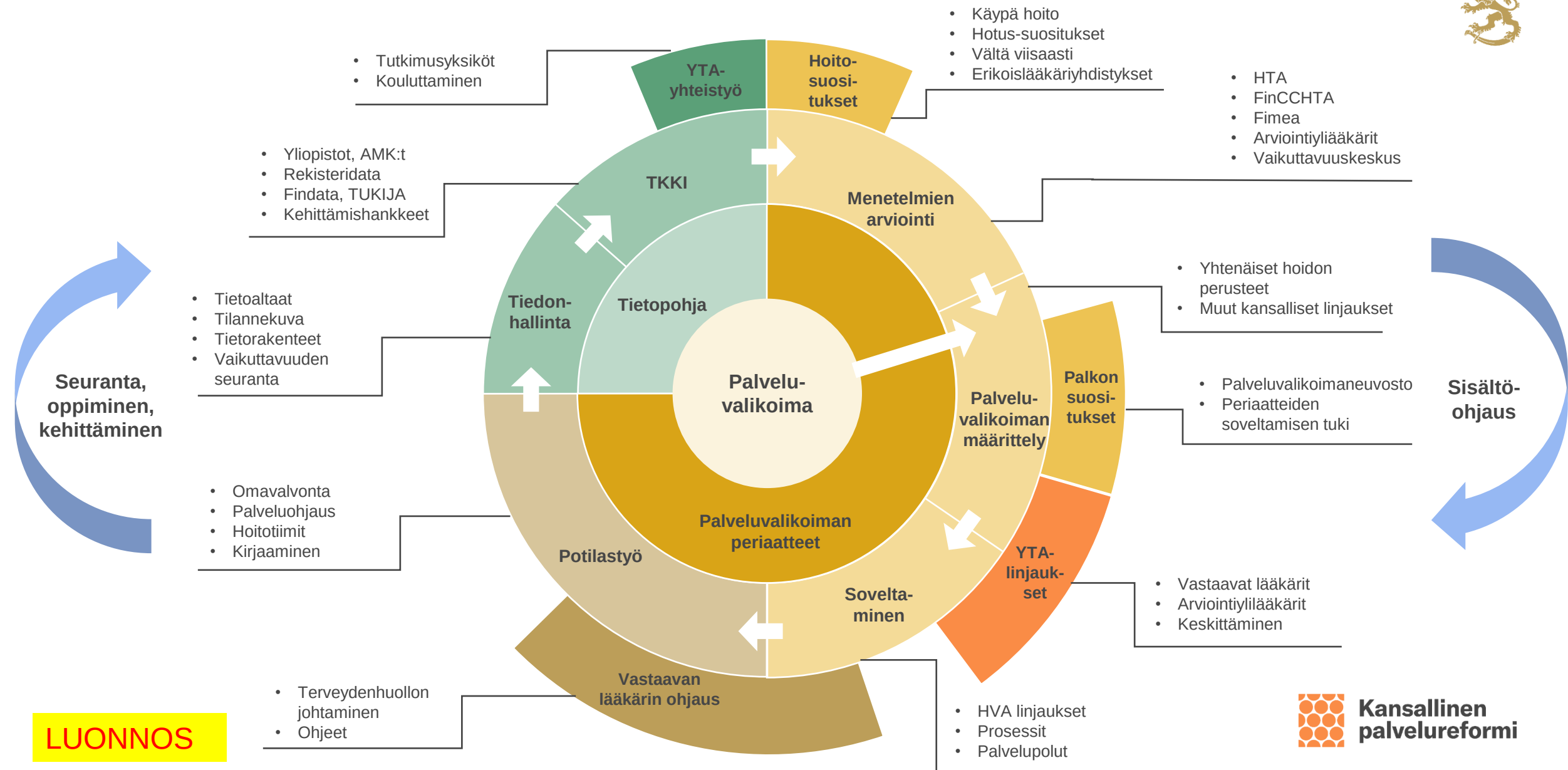

Terveydenhuollon periaatteet

- Palveluvalikoiman määrittelystä on säädetty terveydenhuoltolain 7 a §:ssä yleisellä tasolla.
- Valmistelussa pyritään tunnistamaan periaatteet, joiden perusteella palvelujen ja menetelmien palveluvalikoimaan kuulumisesta ja palveluvalikoimasta poisrajaamisesta tulisi jatkossa päättää terveydenhuollossa.
- Valmistettava sääntely mahdollistaisi yhdenmukaisiin periaatteisiin perustuvat, vaihtoehtoiskustannukset, väestön palveluntarpeen ja asiakkaiden yhdenvertaisuuden huomioivat valinnat terveydenhuollon järjestämisessä.
- Palveluvalikoiman määrittelyn periaatteiden laatiminen tukisi hyvinvointialueiden toiminnan eri tasoja ja klinistä työtä.
- Valmistelun tavoitteena on luoda säännösperusta priorisoinnin pitkäjänteistä kehittämistä varten.

Terveysthuollon palveluvalikoiman jatkuva kehittäminen

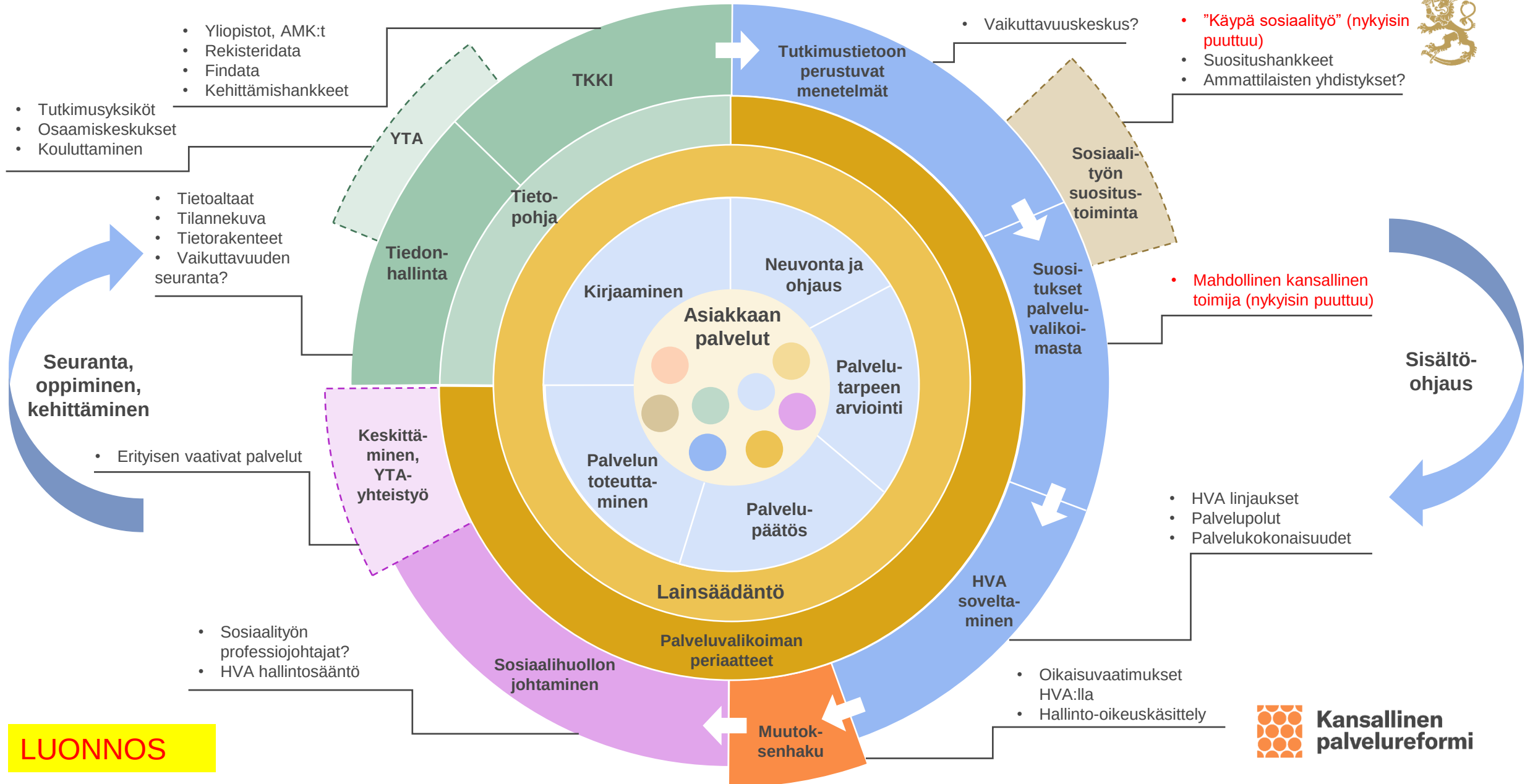

Sosiaalihuollon periaatteet

- Palvelut ja niitä edellyttävät tuen tarpeet on määritelty sosiaalihuoltolaissa ja erityislainsäädännössä
- SHL 14 §:n mukaiseen palveluvalikoimaan sisältyvistä, eri palvelujen toimintatavoista ja menetelmistä ei ole täsmällistä sääntelyä
- Valmistelussa pyritään tunnistamaan periaatteet, joilla sosiaalihuollon palvelujen sisältöä, toimintatapoja ja menetelmiä tulisi jatkossa ohjata kansallisesti
- Valmistettava sääntely mahdollistaisi palveluvalikoiman sisällön suuntaamisen vaikuttavampaan ja tutkimustietoon perustuvaan suuntaan
- Sosiaalihuollosta puuttuu palveluvalikoimaneuvostoon verrattavissa oleva suosituksia antava toimija
- Valmisteluun kuuluisi mahdollisesti myös palvelutoiminnan sisällä käytettävien menetelmien ja työmuotojen kansallisten suositusten antamista koskevan tehtävän antaminen kansalliselle toimijalle
- Palveluvalikoimaan sisältyvien menetelmien ja työmuotojen määrittelyperiaatteiden laatiminen tukisi toiminnan eri tasoja ja antaisi tukea sosiaalihuollon ammattihenkilöiden työssään tekemälle yksilölliselle harkinnalle
- Valmistelun tavoitteena on luoda säännösperusta priorisoinnin pitkäjänteistä kehittämistä varten

Sosiaalihuollon (palveluvalikoiman) jatkuva kehittäminen

LUONNOS

Esimerkkejä periaatteista

- Ruotsin priorisoinnin eettiset periaatteet terveydenhuollossa:
  - Ihmisarvon kunnioittaminen
  - Tarve-solidarisuusperiaate
  - Kustannusvaikuttavuus (alisteinen edellisille periaatteille)
- Norjan terveydenhuollon priorisoinnin periaatteet:
  - Sairausten vakavuus
  - Hoidosta odotettavissa oleva hyöty
  - Hoidon kustannusvaikuttavuus

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Kiitos.

Lähetekeskustelun chatissa on linkki esittämättä
jääneitä kysymyksiä ja kommentteja varten:

<https://link.webropolsurveys.com/Participation/Public/312fe32-3c87-487b-84d9-fa1357656d21?displayId=Fin3155794>